

**A Kúria  
mint felülvizsgálati bíróság**

**ítélete**

**Az ügy száma:** Pfv.I.20.532/2022/7.

**A tanács tagjai:** Dr. Harter Mária a tanács elnöke

Dr. Varga Edit előadó bíró

Dr. Szabó Klára bíró

**A felperes:** felperes neve

(felperes címe)

**A felperes képviselője:**

Dr. Némethi Gábor János ügyvéd

(ügyvéd címe)

**Az alperes:** alperes neve

(alperes címe)

**Az alperes képviselője:**

Dr. Nagy Gábor ügyvéd

(ügyvéd címe)

**A per tárgya:** végrehajtás megszüntetése

**A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:**

az alperes

**A másodfokú bíróság és a jogerős határozat száma:**

Fővárosi Törvényszék

42.Pf.637.416/2021/5.

**Az elsőfokú bíróság és határozatának száma:**

Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság

2.P.20.452/2021/17/I.

**Rendelkező rész**

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 100.000 (százezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

**Indokolás**

**A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás**

[1] A felperes és adóstársa (mint adósok), valamint bank között létrejött kölcsönszerződés alapján az adósok 2007. április 2-án közjegyzői okiratba foglalt kötelezettségvállaló nyilatkozatot tettek. Utóbb a bank a kölcsönszerződést felmondta, a közjegyzői ténytanúsítvány szerint a felpereshez címzett felmondás 2011. július 8-án hatályosult, azonban a felperes a felmondást követően 2011. és 2014. között több alkalommal teljesített befizetéseket. A bank a teljesítéseket elfogadta, nem indított végrehajtási eljárást, 2015. és 2017. között pedig a tartozás megfizetésére hívta fel a felperest. Az alperes (a bank jogutóda) 2019. június 18-án benyújtott kérelme alapján a közjegyző 2019. december 16-án állított ki végrehajtási záradékot a felperes ellen.

**A felperes keresete, az alperes védekezése**

[2] A felperes keresetében a végrehajtás megszüntetését kérte a követelés, egyúttal a végrehajtási jog 2016. december 31-én bekövetkezett elévülése miatt. A Kúria BH2014.151. számon közzétett határozatában foglaltakra hivatkozott és előadta, hogy a záradékolható közjegyzői okiratba foglalt követelés a felmondás kézbesítésével és annak közjegyzői

tanúsításával végrehajthatóvá vált, a végrehajtási jog elévülését pedig csak a végrehajtási cselekmények szakították volna meg. Rámutatott, hogy a perbeli követelés 2011. július 9-én vált végrehajthatóvá, az ekkor kezdődő 5 éves elévülési idő alatt végrehajtás iránti kérelem nem érkezett, az első végrehajtási cselekményre 2019-ben, az elévülési idő letelte után került sor.

[3] Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Érvelése szerint a hivatkozott kúriai álláspont felülvizsgálata indokolt, a rPtk. 327.§ (3) bekezdésének tényállási elemei ugyanis nem teljesültek és a Kúria értelmezése az Alaptörvény 28. cikkét is sérti.

### **Az első- és másodfokú ítélet**

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletével elutasította a keresetet. Nem osztotta a Kúria BH2014.151. számú eseti döntésében kifejtett álláspontot, mivel nézete szerint a felmondással csupán a tartozás elévülése kezdődött meg, ami nem azonos a végrehajtási jog elévülésének kezdetével, utóbbi ugyanis csak a végrehajtási záradék kiállításával vette kezdetét: a végrehajtási záradékkal el nem látott okirat nem végrehajtható határozat, csupán végrehajtandó okirat.

[5] A felperes fellebbezését elbíráló másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet megváltoztatásával helyt adott a keresetnek és megszüntette a felperes ellen folytatott végrehajtást. Indokolásában kifejtette: a végrehajtási záradékkal indítható végrehajtás jogának elévülése kérdésében nem kívánt eltérni a Kúria közzétett határozataiban kifejtett állásponttól, azzal egyetértve fejtette ki, hogy a záradékolható okiratok, az abban rögzített követelések az ott írt határidő elteltével végrehajthatóvá válnak, az elévülés megszakítására a rPtk. 327.§ (3) bekezdése értelmében csak a végrehajtási cselekmények alkalmasak. A perbeli esetben a végrehajtási jog elévülése 2011. július 9-én kezdődött és 2016. július 9-én be is fejeződött, az elévülésnek a 2014. évi XL. törvény (DH 2. törvény) szerinti nyugvása pedig ezt megelőzően történt, ezért az elévülés bekövetkezését ez sem befolyásolta.

### **A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem**

[6] A jogerős ítélet ellen felülvizsgálattal élő alperes elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet a rPtk. 327.§ (3) bekezdését sérti, a rPtk.327.§ (1) bekezdés alkalmazásának lett volna helye. A másodfokú bíróság téves jogértelmezése a rPtk. 327.§ (2) bekezdését, a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.) 5.§ (2) és (3) bekezdését, 10.§-át, a 23/C.§-át, a 49.§ és 57.§-át, a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (Kjtv.) 111.§-át és a 136.§ (1) bekezdését, valamint az egyes közjegyzői nemperes eljárásokról szóló 2008. évi XLV. törvény (Kjnp.) 13.§-át és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 342.§ (3) bekezdését, továbbá az 528.§ (2) bekezdését sérti.

[7] Mivel a másodfokú bíróság megváltoztató döntésének indoka a követelés végrehajthatóságának elévülése és a Kúriának azzal kapcsolatban a BH2014.151. szám alatt közzétett döntésében kifejtett jogi álláspontja volt, az alperes felülvizsgálati érveit is ehhez

kapcsolódóan fejtette ki. Nézete szerint a másodfokú bíróságnak el kellett volna térnie a Kúria közzétett határozatától, mert a rPtk. 327.§ (3) bekezdésének tényállási elemei nem teljesültek, ezenkívül anyagi és eljárási problémák is felmerültek. Érvelése szerint nem tartható az a kúriai álláspont, hogy a rPtk. 327.§ (3) bekezdésének alkalmazási körébe nem csak a bíróság jogerős ítélete tartozik, hanem a záradékolható okirat is, ez az okfejtés ugyanis figyelmen kívül hagyja, hogy a rPtk. rendelkezése megkívánja: a végrehajtható határozat az elévülést megszakító eljárás során, annak eredményeként keletkezzen. Záradékolható közjegyzői okiratoknélkészítését azonban ilyen eljárás nem előzi meg, azaz a rPtk. 327.§ (3) bekezdésének feltételei nem teljesültek. A „határozat” fogalmának nyelvtani értelmezéséből kiindulva sem az okirat, sem a ténytanúsítvány nem tesz eleget a jogszabályi követelményeknek. A közokirat záradékolhatóságának ezen felül a teljesítési határidő lejártja is feltétele, ez azonban a közokirat kiállításakor még nem következett be, ennek hiányában az elévülés sem kezdődött el, a rPtk. 327.§ (3) bekezdésének egyik feltétele így módon ugyancsak hiányzik. A végrehajthatóságot eredményező felmondás, vagy a teljesítési határidő letelte sem szakítja meg az elévülést: ahhoz a követelés esedékessé válása kapcsolódik. A Vht. 57.§-ával szemben az elévülésre és a végrehajtásra vonatkozó szabályozásból az vezethető le, hogy a követelés és a végrehajtási jog elévülése nem azonos jogintézmények, így például nincs mód a végrehajtásnak a végrehajtási jog elévülése miatti megszüntetésére, ha a felperes a keresetében a követelés elévülésére hivatkozott. A végrehajtható határozat és a végrehajtható okirat nem azonos jogi kategóriák, ugyanúgy, mint a végrehajtási lap és a végrehajtási záradék sem azok.

[8] Az alperes nézete szerint a Kúria megállapítása, miszerint ha mód van végrehajtási kényszer alkalmazására, az elévülést csak a végrehajtási cselekmények szakítják meg, csak akkor helytálló, ha elfogadjuk, hogy végrehajtási kényszerről csak a végrehajtás elrendelése után lehet beszélni. Csak az okirat záradékolását követően van helye végrehajtási kényszercselekmény jogszerű alkalmazásának, ez pedig a Kúria álláspontjának megalapozatlanságát támasztja alá. A Kúria által hivatkozott korábbi, az 1955. évi 22. tvr-be foglalt szabályozás pedig a rPtk. hatálybalépésével módosult, a végrehajtási jog elévülésének kezdő időpontját előíró jogszabályi rendelkezés hatályát veszítette.

[9] Hangsúlyozta az alperes: a jogosult nem köteles az okirat záradékolását kérni, igénye érvényesítése céljából keresettel élhet, vagy fizetési meghagyás kibocsátását kérheti, követelésének elévülése pedig nem függhet attól, hogy jognyilatkozatát milyen okiratba foglalták. Utalt a Kúria utóbb közzétett precedensképes határozatára, melyben a Kúria sem zárta ki annak lehetőségét, hogy a záradékolható okirattal rendelkező jogosult a záradék kibocsátása helyett igényét bírósági úton érvényesítse, e magatartást akként értelmezve, hogy a közvetlen végrehajtással élni nem kíván. Ugyanezen határozatban a Kúria azt is kifejtette, hogy az így meginduló perben a követelés elévülésének megszakítására a rPtk. 327.§ (1) bekezdése az irányadó, azaz a követelés elévülésének megszakítására vonatkozó kúriai álláspont nem egységes, ez pedig a Kúria ítéletének megalapozatlanságához vezet, ugyanazon jogi tény kettős megítélése jogbizonytalanságot eredményez. A helyes és egységes álláspont szerint kizárólag az okirat záradékolása után érvényes az a megállapítás, hogy csak a végrehajtási cselekmények szakítják meg az elévülést. A Kúria ellentétes álláspontja széttartó joggyakorlatot, a közokiratba foglalt zálogjogok törlését eredményezheti, ami a kötelmi jogosult későbbi, sikeres perindítása esetén is megfosztja őt a zálogjog biztosította kielégítési elsőbbségtől. Okfejtése szerint e problémák felmerülése önmagában a Kúria érvelésének hibáját, a BH2014.151. számú döntéstől való eltérés indokoltságát jelzi, mindezek miatt az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyása indokolt.

[10] Másodlagos felülvizsgálati kérelme indokául a másodfokú bíróságot terhelő indokolási kötelezettség megsértésére hivatkozott, e kötelezettsége alól ugyanis a precedensképes határozatban foglaltak elfogadása sem menti fel a bíróságot és az ilyen eljárás a Pp. 346.§ (5) bekezdésével is ellentétes, a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését indokló gyakorlat.

[11] A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult. Érvelése szerint téves a Vht. 13.§-ával ellentétes alperesi álláspont, hogy a végrehajtási jog elévülése a végrehajtási záradék kiállításával kezdődik meg: a Vht. 57.§-a szerint a végrehajtási jog a végrehajtandó követeléssel együtt évül el és azt bármely végrehajtási cselekmény megszakítja. A perbeli esetben a végrehajtási jog 2011. július 9-én nyílt meg és – végrehajtási cselekmény hiányában – 2016. december 31-én el is évült. Az alperes által felhozott feltételezett igényérvényesítés kapcsán pedig rámutatott, hogy a jogosult az elévülés után marasztalás iránt sem perelhet sikerrel.

### **A Kúria döntése és jogi indokai**

[12] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

[13] A Kúria fenntartja a felülvizsgálati kérelemben is említett határozataiban – így a Pfv.I.20.184/2013/9., a Pfv.I.20.360/2013/6., a Pfv.I.20.993/2021/5. és a Pfv.I.20.910/2020/8. számú eseti döntéseiben – kifejtett álláspontját, mert az attól való eltérést a felülvizsgálati kérelemben foglaltak nem indokolják, a következők szerint:

[14] A Vht. 23/C.§ (1) bekezdésének megfelelően kiállított közjegyzői kötelezettségvállaló okirat, a rendelkezés (2) bekezdése szerint hozzáfűzött közjegyzői ténytanúsítvánnyal együtt a bírósági végrehajtás szempontjából a jogerős bírósági határozattal azonos elbírálás alá esik: a végrehajtási jog elévülése egyik esetben sem a végrehajtható okirat kiállításával kezdődik meg, hanem akkor, amikor a követelés végrehajthatóvá válik, azaz teljesülnek a végrehajtás elrendelésének a feltételei. Az alperes érvelésével szemben ez nem a Kúria következtetése vagy álláspontja, hanem jogszabály kifejezett rendelkezése: a Vht. 13.§ (5) bekezdésének rendelkezése szerint a végrehajtandó határozattal kapcsolatos szabályokat az okiratba foglalt követelésre is megfelelően alkalmazni kell. A közjegyzői okiratok záradékolhatóságának feltételeit a Vht. 23/C. tartalmazza, eszerint az (1) és a (2) bekezdésnek megfelelően elkészített közokiratok végrehajtási záradékkal láthatók el, s amikor a záradékolás feltételei teljesülnek – hasonlóan ahhoz, amikor a jogerős ítélet alapján kiállíthatóvá válik a végrehajtási lap – megkezdődik a követelés és vele együtt a végrehajtási jog elévülése, melytől kezdve a követelés és a végrehajtási jog együttesen folyó elévülését csak a végrehajtási cselekmények szakíthatják meg. A Vht. 23/C.§-a rendelkezéseinek megfelelő közjegyzői okirat – a Vht. 13.§-a értelmében végrehajtandó követelést tartalmazó okirat – a záradék kibocsátásával végrehajtható okirattá [Vht. 10.§ b) pont] válik.

Megjegyzi a Kúria, hogy a végrehajtási záradékkal induló, úgynevezett „közvetlen” végrehajtás jogintézményének a fenntartása (melyet az Alkotmánybíróság és az Európai Unió Bírósága is több esetben vizsgált és nem kifogásolt) a peres eljárások elkerülését, így jelentős mértékben a pénzüzetek érdekét szolgálja, azonban végrehajtást kérőként élvezik az

egyszerűsített eljárás előnyeit, be kell tartaniuk az eljárás szabályait is: figyelemmel kell lenniük a végrehajtási jog elévülésére és szükség esetén meg kell tenniük az elévülés megszakadását eredményező első jogi lépést, a végrehajtási kérelem benyújtását.

[15] Fenntartja a Kúria a Pfv.I.20.993/2021/5. számú határozatában foglalt álláspontját is: azt, hogy mi tartozik a rPtk. 327. § (3) bekezdésében említett „végrehajtható határozatok” körébe, nem a rPtk., hanem a Vht. rendelkezései alapján kell megvizsgálni és meghatározni.

[16] Az alperes felülvizsgálati okfejtése kapcsán mutat rá a Kúria, hogy korábbi határozataiban valóban utalt az 1955-ben hatályos végrehajtási előírásokra, ez azonban csak annak alátámasztását szolgálta, hogy a perbeli jogintézmény korábban sem volt ismeretlen a magyar jogban.

[17] Az okirat záradékolhatósága ellenére történő perindítás pedig, mellyel a Kúria a Pfv.I.20.910/2020. számú határozatában foglalkozott, nem ellentétes a végrehajtási jog elévülésével kapcsolatos Kúriai állásponttal, az adott esetben csupán a konkrét ügyben felmerült hivatkozást vezette végig a Kúria és jutott arra a következtetésre, hogy elméletileg záradékolható közokirat mellett sincs akadálya a perindításnak. A példaként felhozott esetben a res iudicata nem következik be, a közjegyzői okirat záradékolása ugyanis – a jogerős ítélettel ellentétben – nem teremt ítélt dolgot, ilyen módon az eljárásjogi szabályok nem zárják el a felet attól, hogy az igényét peres úton érvényesítse, azzal azonban, hogy a végrehajtási jog elévülése – az egyedi körülmények figyelembevételével – a marasztalási kereset jogi sorsát is eldöntheti. Az a hivatkozás pedig, hogy a végrehajtás megszüntetése keretében esetleg a zálogjog törlésére kerül sor, ugyancsak olyan körülmény, mellyel a végrehajtást kérő jogosultnak számolnia kell.

[18] A másodlagos felülvizsgálati kérelmet illetően a Kúria nem észlelt súlyos eljárási szabálysértést: a másodfokú eljárásban a jogvita arra éleződött ki, hogy követi-e a másodfokú bíróság a Kúria gyakorlatát vagy sem, ilyen körülmények között a másodfokú bíróságnak elegendő volt utalnia a Kúria közzétett határozataira. Megjegyzi ugyanakkor a Kúria azt is, hogy a másodfokú bíróság ítéletének [14] pontjában részletesen kifejtette a kérdésben elfoglalt, a Kúriával megegyező jogi álláspontját, eljárási szabálysértés tehát nem történt.

[19] Az alperes arra vonatkozó hivatkozásával kapcsolatban, mely szerint a felmondás után az adós további befizetéseket teljesített, arra mutat rá a Kúria, hogy a felmondás hatályosulásával a jogviszony megszűnt az adós és a bank között. Ha az adós ilyen esetben további fizetéseket teljesít, elvárható a pénzügyesektől, hogy tisztázzák a fizetés és a fizetés elfogadásának célját és indokát, esetleg megállapodás megkötésével rendezzék, jogszerű mederbe tereljék a megszűnt jogviszonyt és annak következményeit. Ennek hiányában a felmondás hatályosulásával a jogosultnak a jogszabály által előírt intézkedéseket kell megtennie a végrehajthatóság elévülésének kivédéséhez: végrehajtási cselekményt kell folyamatba tennie, leginkább kézenfekvő formájában a végrehajtási záradék kiállítását kell kérnie.

[20] Az ismertetett indokokból kitűnően a jogerős ítélet jogszabályt nem sért, ezért azt a Kúria a Pp. 424.§ (1) bekezdése értelmében hatályában fenntartotta.

### **Záró rész**

[21] Az alperes felülvizsgálati kérelme nem volt eredményes, ezért köteles megfizetni a felperes jogi képviselőjével a perben felmerült, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2), (5) és (6) bekezdéseiben foglaltak szerint a 4/A.§ értelmében az általános forgalmi adóra is figyelemmel, a tényleges tevékenységgel arányosan megállapított ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költséget.

Budapest, 2022. november 2.

Dr. Harter Mária s.k. a tanács elnöke, dr. Varga Edit s.k. előadó bíró, dr. Szabó Klára s.k. bíró